

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW**

PG8/0310/34b/AYB/14/132285

Warszawa, dnia 31 grudnia 2014 r.

**Pan
Piotr Zientarski**

**Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej**

Odpowiadając na pismo z dnia 28 listopada br., znak: BPS/KU-034/772/4./14 dotyczące rozpoczęcia prac nad inicjatywą ustawodawczą przez Komisję Ustawodawczą w zakresie projektu ustawy o *zmianie ustawy o gospodarce nieruchomościami oraz ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy* (druk senacki nr 772) – Ministerstwo Finansów zauważa, że projektowana regulacja jest kolejną próbą uregulowania tematyki odszkodowań i zobowiązań wynikających z tzw. dekretu Bieruta.

Proponowane rozwiązania powodują skutki finansowe zarówno zwiększające jak i zmniejszające skalę odszkodowań. Część projektowanych rozwiązań, przede wszystkim rozszerzenie katalogu przyczyn, z powodu których niemożliwe będzie przyznanie prawa użytkowania wieczystego spowoduje, iż właściciele i ich następcy prawni nie będą mogli ubiegać się o zwrot niektórych nieruchomości (dotyczy to szczególnie sytuacji, w której wnioski pozostają nierozpoznane).

Jednocześnie projekt przewiduje, iż poprzednim właścicielom przyznane zostanie prawo ubiegania się o zwrot nie jednej (jak obecnie) lecz wszystkich nieruchomości przejętych przez państwo, tzn. dotyczyć to będzie gruntów, budynków i innych części składowych nieruchomości przewidzianych w art. 7 ust.4 i 5 oraz art. 8 dekretu, co wiąże się z dodatkowymi skutkami finansowymi przede wszystkim dla jednostek samorządu terytorialnego, w tej sytuacji m. st. Warszawy.

Dodatkowo w projekcie przewiduje się prawo pierwokupu przysługujące Skarbowi Państwa lub jednostkom samorządu terytorialnego w odniesieniu do zbywanych praw i roszczeń określonych w dekrecie Bieruta, co może spowodować wzrost wydatków budżetowych oraz wydatków jednostek samorządu terytorialnego.

Dekret Bieruta dotyczy głównie nieruchomości warszawskich i tylko m.st. Warszawa jest w stanie oszacować skutki proponowanych rozwiązań, wykorzystując przy tym informacje z dotychczas wydanych decyzji odszkodowawczych i złożonych wniosków o ustalenie i wypłatę odszkodowania.

Nie znając szacunków tych skutków finansowych, Ministerstwo Finansów nie może odnieść się do projektowanych regulacji. Należy podkreślić, że skutki te będą dotyczyć głównie m. st. Warszawy, gdyż to na mieście stołecznym Warszawa spoczywa ciężar wypłacania odszkodowań.

W tym miejscu podkreślić należy, że znowelizowana ustawa o komercjalizacji i prywatyzacji, która umożliwia przekazanie z Funduszu Reprywatyzacji, na rzecz m. st. Warszawy, w okresie 2014-2016, środków finansowych w wysokości 200 mln zł rocznie z przeznaczeniem na dofinansowanie wypłaty odszkodowań, będących skutkiem roszczeń byłych właścicieli gruntów, ma charakter epizodyczny a nie jest rozwiązaniem stałym. Przejęte, w wyniku komunalizacji grunty, budynki i inne części składowe nieruchomości zostały włączone do majątku samorządu i samorzady mogły czerpać z niego korzyści. Przejęcie zatem finansowania przez budżet państwa roszczeń byłych właścicieli nie jest co do istoty zasadne.

W zakresie uwag, do merytorycznej części projektowanych zapisów, Ministerstwo Finansów zwraca uwagę, iż nowelizacja ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy będzie odnosiła skutek nie tylko wobec postępowań w sprawie gruntów warszawskich, ale także w stosunku do ogółu postępowań wynikających z prawa rodzinnego i cywilnego. Wystąpienie przesłanki uznania osoby za zmarłą z samej swojej istoty wyłącza możliwość ustanowienia kuratora, bowiem art. 184 ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy odnosi się do osób, które z powodu nieobecności nie mogą prowadzić swoich spraw, a nie mają pełnomocnika, nie zaś do osób zmarłych. Wprowadzanie tego rodzaju regulacji jest nieracjonalne, a kwestia rozwiązania problemu nielegalnego przejmowania nieruchomości powinna być rozwiązana w inny sposób.

Jednocześnie, Ministerstwo Finansów informuje, że w kwestii oszacowania skutków finansowych zwróciło się z prośbą o opinię do Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju oraz do Ministerstwa Skarbu Państwa, jednak do dnia dzisiejszego nie uzyskało odpowiedzi. Po otrzymaniu wspomnianych odpowiedzi – Ministerstwo Finansów niezwłocznie prześle je do Komisji Ustawodawczej.

Z upoważnienia Ministra Finansów
SEKRETARZ STANU

Janusz Cichoń